

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

09 | 15

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Maïs, klaar om geoogst te worden.

Beste lezer,

De zonnige verlofperiode is alweer achter de rug. Dat betekent dus ook dat we de helft van 2015 zijn gepasseerd én dat we ondertussen al aan onze derde nieuwsbrief van dit jaar zijn.

Wat vindt u allemaal terug in deze nieuwsbrief? Op 14 september hebben we, in samenwerking met de Vlaamse Landmaatschappij, het startevent LEADER georganiseerd in Vurste, in aanwezigheid van Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Joke Schauvliege. Een kort verslag hiervan vindt u verder in deze nieuwsbrief. Daarnaast geven we u een overzicht van de opleidingsmogelijkheden voor starters in de landbouw. Behalve de algemene uitleg is er ook een interview met een jongeman die onlangs de starterscursus heeft afgerond. En we doen ook de PDPO III-maatregel 'teelt van vezelvlas met verminderde bemesting' uit de doeken aan de hand van een getuigenis, gecombineerd met de theoretische uitleg.

We hebben de voorbije maanden zeker niet op onze lauweren gerust. Tijdens de vergadering van de Vlaamse LEADER-coördinatoren op 9 april 2015 gaf het Vlaams Ruraal Netwerk een presentatie rond de mogelijkheid van een Lerend Netwerk. Dit werd door alle Plaatselijke Groepen (PG) positief ontvangen. Daarom beslisten we om Lerende Netwerken te organiseren rond de vier meest gekozen thema's van de Lokale Ontwikkelingsstrategie van de PG's, namelijk: 'streekidentiteit', 'landbouw- en natuureducatie', 'leefbare dorpen' en 'armoede en kwetsbaarheid'. Op 29 juni organiseerden we een opstartmoment, opgebouwd rond deze vier thema's waar werd besproken hoe zo'n Lerend Netwerk in de toekomst georganiseerd kan worden en wat het Vlaams Ruraal Netwerk hiervoor kan betekenen. Het eerste Lerend Netwerk zal nog dit najaar plaatsvinden.

Op 25 augustus verwelkomden we een Zuid-Afrikaanse delegatie in Brussel die we informeerden over het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid en de PDPO III-maatregelen.

Begin september organiseerden we, in samenwerking met de partners van het IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie)-project 'Agroforestry Vlaanderen', een infoavond over agroforestry in Linter. We koppelden een terreinbezoek aan de theorie, zoals de juridische aspecten, de PDPO III-maatregel, de voorstelling van projectresultaten ... Een verslag van deze infoavond kunt u op onze webstek terugvinden. En op 24 september waren we present op de vergadering met de nationale rurale netwerken en de dag erna op de LEADER-conferentie. Het overkoepelend thema voor beide dagen was 'Verbeteren en versterken van de LEADER-methodiek'. Ook daarvan vindt u binnenkort een verslag terug op onze website.

En last but not least: binnen het Vlaams Ruraal Netwerk is er een en ander gewijzigd. Sedert 1 september hebben we namelijk een nieuwe collega: Julie Mariën! Zij zal ons helpen om jullie nog meer en beter te informeren rond het reilen en zeilen binnen plattelandsontwikkeling.

Veel leesplezier!

**VLAAMS
RURAAL NETWERK**

STARTEVENT LEADER

Op 22 mei 2015 keurde de Vlaamse Regering de twaalf nieuwe LEADER-gebieden in Vlaanderen goed. Naar aanleiding hiervan organiseerden het Vlaams Ruraal Netwerk (VRN) en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) op 14 september een studiedag waarop informatie werd verstrekt over LEADER binnen het nieuwe PDPO III (Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014 - 2020).

Om meer informatie over LEADER te verstrekken en om een netwerkgelegenheid aan te bieden, ontvingen het Vlaams Ruraal Netwerk (VRN) en de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) de geïnteresseerden op het kasteeldomein Borgwal te Vurste. 'Kasteeldomein Borgwal Binnenste Buiten' werd zelf gefinancierd als LEADER-project tijdens de vorige projectperiode. LEADER staat voor 'Liaison Entre Action de Développement de l'Economie Rurale' of vrij vertaald 'samenwerken voor de ontwikkeling van het platteland'. Dit jaar wordt er op de volgende vier thema's het meeste ingezet door de Plaatselijke Groepen:

armoedebestrijding en kwetsbaarheid, leefbare dorpen, streekidentiteit (met inbegrip van toerisme en recreatie) en landbouw- en natuureducatie. Voor de huidige projectperiode is 33,6 miljoen euro beschikbaar.

De dag werd officieel ingeleid met een welkomstspeech door Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw. De minister besprak de geschiedenis van LEADER en de verwezenlijkingen tijdens de afgelopen programmaperiode. Ze dankte de Plaatselijke Groepen voor hun engagement dat ze in de vorige periode hebben opgenomen. Bovendien legde ze de nadruk op het feit dat vrouwen op het platteland extra aandacht verdienen omwille van hun vele sociale rollen, en benadrukte ze dat de LEADER-groepen ook iets kunnen betekenen voor een performant dorpenbeleid.

Vervolgens gaf Alexander Vercamer, de eerste gedeputeerde van de provincie Oost-Vlaanderen en tevens voorzitter van de Plaatselijke Groep Vlaamse Ardennen, nadere toelichting over de nieuwe LEADER-periode en blikte hij terug op de vorige periode. De vorige periode leverde voor de Oost-Vlaamse LEADER-groepen

Vlaamse Ardennen en Meetjesland, Leie & Schelde 159 projecten op. In de nieuwe programmaperiode beschikt Oost-Vlaanderen over een derde LEADER-gebied, namelijk Grensregio Waasland.

Vervolgens kregen de genodigden een rondleiding op de Borgwalhoeve. De Borgwalhoeve vormt een unieke setting met enkele cultuur-historische, recreatieve, educatieve, ecologische en ambachtelijke troeven. Het vormt met andere woorden een mooi project met erg diverse functies. De Borgwalhoeve is omgevormd tot het ortho-agogisch centrum Broeder Ebergiste. OC Broeder Ebergiste is een voorziening voor volwassenen met een verstandelijke beperking. Het project heeft als uiteindelijk doel dat de sociale cohesie in de regio wordt bevorderd door het creëren van een ontmoetingsplaats tussen de bewoners (binnen) en de bezoekers (buiten). Zo helpen de bewoners met het maken van de ambachtelijke producten die in de winkel worden verkocht, het uitbaten van de winkel en houden ze de cafetaria open. Bovendien werden verschillende wandelpaden op het domein uitgestippeld, die het educatieve luik, dat gericht is op landbouw- en natuurbeleving, verzorgen.

Tijdens het afsluit- en netwerkmoment konden de genodigden genieten van een hapje en een drankje bestaande uit streek- en hoeveproducten uit de Vlaamse Ardennen.

Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw Joke Schauvliege tijdens het startevent LEADER.

OPLEIDINGEN VOOR DE STARTERS IN LAND- EN TUINBOUW

Een landbouwbedrijf leiden is een complexe onderneming. Zonder achtergrond of landbouwopleiding starten in de landbouw is in de huidige economische context ondenkbaar. Als land- of tuinbouwer is het bovendien ook niet evident om op de hoogte te blijven van de steeds wijzigende regelgeving en de meest recente technieken. De sector is immers continu in beweging. Daarom worden opleidingen en bijscholingen aangeboden aan de verschillende actoren actief in de land- en tuinbouw (land- en tuinbouwers, loonwerkers, tuinaannemers ...). Ook heeft niet elke startende landbouwer een landbouwopleiding genoten in het dagonderwijs. Door een startersopleiding te volgen bij een erkend algemeen centrum kunt u een basiskennis opbouwen rond de meest essentiële wetgevingen bedrijfsbeheerprincipes.

Tijdens zo'n startersopleiding krijgen de deelnemers een basiskennis over de landbouwwetgeving, bedrijfseconomische boekhouding, specifieke administratie ... Het volgen van een startersopleiding kan afgerond worden met de deelname aan een installatieproef. Na een geslaagde schriftelijke en mondeling proef wordt het installatieattest uitgereikt. Met dit attest en twee jaar werkervaring kan iedereen in aanmerking komen voor de aanvraag van vestigingssteun van het VLIF. In sommige gevallen is het installatieattest ook nodig voor het verkrijgen van investeringssteun.

De erkende ondernemingsloketten aanvaarden het installatieattest als bewijs van basiskennis van bedrijfsbeheer voor de toekenning van een ondernemingsnummer aan een handels- of ambachtsonderneming. Dit kan belangrijk zijn als u naast landbouwactiviteiten ook handelsactiviteiten zult uitvoeren. Een landbouwer moet zijn basiskennis van bedrijfsbeheer niet aantonen omdat een landbouwbedrijf wordt beschouwd als niet-handelsonderneming.

Installatieproef starterscursus

De opleidingen voor het behalen van een installatieattest worden georganiseerd door erkende algemene centra voor landbouwworming. De centra staan in voor de organisatie (data, plaats etc.) van de startersopleiding en de inschrijvingen voor deelname aan de installatieproef.

Er zijn vier erkende algemene centra:

- Nationaal Agrarisch Centrum
- Nationaal Centrum voor Beroepsvorming in de Landbouw
- Landwijzer
- Praktijkcentrum voor Land- en Tuinbouw

De opleiding bestaat uit twee cursussen en een stage. De installatieproef omvat een schriftelijk en mondeling gedeelte.

Starterscursus type A is een algemene cursus van minimum 100 uren, speciaal afgestemd op al wie zich voorbereidt op een vestiging in de landbouw. Met deze cursus krijgt u een basiskennis van algemene en specifieke landbouwwetgeving, bedrijfseconomie en bedrijfseconomische boekhouding.

Starterscursus type B is een cursus van minimum 60 lessen die aanvullend zijn bij de starterscursus type A. De cursus is afgestemd op de landbouwsector waarin de persoon in kwestie zich wil vestigen.

De stage omvat 20 stagedagen van acht uur op een land- of tuinbouwbedrijf om ervaring op te doen en het bedrijfsbeleid ter plaatse te observeren.

Het schriftelijk gedeelte van de installatieproef bestaat uit een openboekexamen met meerkeuzevragen. Bij het mondeling gedeelte geeft de kandidaat in een presentatie van een 10-tal minuten een socio-economische voorstelling van een landbouwbedrijf om het bedrijfseconomisch inzicht aan te tonen. De principes die aangeleerd zijn in de starterscursussen moet hij/zij dan kunnen toepassen op een concreet bedrijf (inzicht in de bedrijfseconomie, vergunningen, premiestelsels, VLIF ...).

Enkel kandidaten die slagen voor de schriftelijke proef mogen aan de mondelinge proef deelnemen. Wanneer u bijvoorbeeld geslaagd bent voor het schriftelijke gedeelte maar niet voor het mondelinge, bent u wel vrijgesteld voor de schriftelijke proef wanneer u zich opnieuw aanmeldt voor de proef. In elke provincie zijn er examens in zowel het voor- als het najaar.

INTERVIEW MET BJORN VERSTRAETE

5

Bjorn Verstraete rondde in het najaar van 2014 de starterscursus af. © Bjorn Verstraete

Bjorn Verstraete, een jongeman van 20 jaar uit het West-Vlaamse Oostduinkerke, startte in het najaar van 2014 de startersopleiding en beëindigde die met succes. Hij vertelt ons graag hoe hij deze opleiding heeft ervaren.

“Laat mij beginnen met te zeggen dat mijn ouders geen landbouwers zijn. Daarin verschil ik dus van de meeste andere jonge starters in de landbouwsector. Ik heb ook geen landbouwschool of dergelijke gevolgd, maar wel hotel-school. Een familielid heeft een gemengd landbouwbedrijf, met melkvee en akkerbouw. Als kind ging ik vaak naar de boerderij en ik hielp er zeer graag mee. Zo heb ik eigenlijk de microbe te pakken gekregen. Ik help vooral met het melkvee. Af en toe help ik ook nog op andere bedrijven, al naargelang het seizoen. Ik koos er bewust voor om zoveel mogelijk te gaan meewerken op verschillende bedrijven, om zo de verschillende sectoren zo goed mogelijk te leren kennen en in te schatten. Op die manier neem je van elke ervaring een aantal zaken mee die je kan gebruiken om later zelf een landbouwbedrijf op te starten of over te nemen.”

Bjorn wil graag in het bedrijf van zijn familielid stappen, en volgde daarom de startersopleiding.

“Bij starterscursus type A komt voornamelijk het administratieve gedeelte aan bod. Zo word je ondergedompeld in de wereld van de verzamelaanvragen, het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds, de verschillende verplicht in te vullen formulieren etc. Het was ook interessant om met de andere cursisten te praten. Er zaten dierenartsen bij, mensen uit de bankwereld, mensen die de cursus volgden uit pure interesse ... Op die manier praat je over dezelfde onderwerpen, maar soms vanuit een totaal ander perspectief. Per onderwerp was er een andere leerkracht, op die manier hadden we altijd experts rond een bepaalde materie.”

Bjorn vertelt voort: “Bij starterscursus type B koos ik voor de cursus rond rundvee/akkerbouw. Daar werden onderwerpen als rundveeziekten, het veeportaal, tussenkalftijden etc. behandeld. We bezochten ook een bedrijf om te zien hoe alles verloopt op de werkvloer. Ook tijdens deze cursus vond ik het opnieuw zeer interessant om met collega's te kunnen praten over dezelfde onderwerpen, problemen, ervaringen enz.”

Bjorn koos ervoor om de 160 uur stage op één bedrijf te lopen, maar je kan dit ook over twee bedrijven spreiden. “Het voordeel van zo'n stage is dat je de gang van zaken ziet op een bedrijf waar je anders niet werkt en zo dus de verschillen kunt detecteren en meenemen naar je eigen bedrijf. Aan de andere kant werk je wel 160 uren zonder geld te verdienen. Daarbij verlies je nog eens tijd waarin je normaal gezien bezig bent op je eigen bedrijf. Het is dus een dubbel gevoel. De meeste deelnemers deelden trouwens die mening.

De evaluatie van de stage gebeurt door de bedrijfsleider. Ik moest een stageverslag maken en ik werd ook een aantal keren gecontroleerd tijdens mijn stage, enerzijds door iemand van het opleidingscentrum en anderzijds door iemand van het Departement Landbouw en Visserij. Zij keken of ik effectief actief was op het bedrijf, of ik op tijd was ... Ik slaagde voor het schriftelijke gedeelte van het examen en mocht dus tijdens het mondelinge gedeelte een uiteenzetting geven over mijn stagebedrijf. Daarna vroeg de jury mijn mening over de cijfers. Bijvoorbeeld: ‘Waarom waren de veeartskosten zo hoog?’, ‘Wat vind jij van de tussenkalftijd?’ ...

Gelukkig kreeg ik mijn installatieattest na de eerste poging. Ook wel dankzij het opleidingscentrum, zij waren zeer behulpzaam tijdens de opleiding. Je kon er altijd terecht met vragen en ze hebben me van A tot Z begeleid.”

Deze toekomstige starter is tevreden dat hij de opleiding heeft gevolgd. “Persoonlijk vind ik het een zeer volledige cursus, waar alle stappen en de belangrijkste informatie aan bod komen. Zoals eerder gezegd, vind ik de stage het minst aantrekkelijke aspect in de opleiding. Alhoewel praktijk natuurlijk ook wel belangrijk is in het geheel. En ook als je gestart bent als landbouwer, vind ik dat je je nooit genoeg kan informeren en bijscholen. De situatie en de wetgeving veranderen constant, het is dus heel belangrijk om mee te zijn met de nieuwste wijzigingen.”

Gedroogde vlasbloemen.

DE TEELT VAN VEZELVLAS

Vlas is een gewas dat al meer dan tienduizend jaar aan de basis ligt van linnen, een stof met bijzondere eigenschappen: het voelt erg zacht aan, is licht en luchtig, is gemakkelijk te kleuren en is heel erg duurzaam. Vlasvezels zijn een van de weinige natuurlijke vezels die nog op grote schaal in West-Europa worden verbouwd. In België zijn de meeste vlasvelden gelegen in de polders en in de leemstreek (in de Vlaamse Ardennen en in Wallonië). Daarnaast wordt er in West-Europa voornamelijk vlas geteeld in Zuid-Nederland en in het noorden van Frankrijk. De weersomstandigheden zijn in deze streken ideaal. Vorig jaar stond in België ongeveer 12.000 hectare vlas, waarvan zo'n 3.000 hectare in Vlaanderen. België, Nederland en Frankrijk zijn samen goed voor een areaal van 77.000 hectare. Door verhoogde interesse van afnemers zit het areaal momenteel in de lift. Vlas wordt op wereldniveau verhandeld; de overgrote meerderheid van het West-Europese vlas gaat naar China en India.

Huidige teelt van vlas

Vlas wordt in maart en april gezaaid, bloeit in juni, wat zorgt voor velden met de typische blauwe, lila en witte bloemen, en wordt normaal gezien geoogst in de tweede helft van juli. Wisselvallig weer met gematigde temperaturen en een sporadische neerslag rekken het bloeiproces van vlas en vormen de ideale weersomstandigheden.

In principe gaat niets van het gewas verloren en gebruikt men, naast de lange en de korte vezel, ook de zaden en de lemen (gebroken houtachtige delen). Lijnzaad wordt vooral gebruikt voor de productie van lijnzaadolie en in brood of veevoeder. De lemen kunnen gebruikt worden om papier, meubelplaten, bouwplaten of isolatiemateriaal mee te maken en zijn nuttig als strooisel in stallen. Maar het eigenlijke kernproduct van vezelvlas zijn de vezels zelf.

Om een zo lang mogelijke vezel te bekommen, wordt de plant volledig met de wortel uit de grond getrokken. Vroeger gebeurde dat met de hand en was dat een erg arbeidsintensief proces. Tegenwoordig gebeurt het zogenaamde 'trekken' machinaal waarna het vlas plat op de grond wordt gelegd (het slijten) om te roten. Roten is een partieel rottingsproces waarbij het hout van de vlasvezel loskomt. Het vlas op het veld laten roten, wordt dauwrotten genoemd. Vroeger gebeurde het roten vooral in water (o.a. in de Leie). Dat proces werd waterroot genoemd.

De duur van het dauwrootproces is afhankelijk van de weersomstandigheden. Om een egale rotting te bekommen, wordt het vlas enkele malen gekeerd. Hierbij kan het vlas ook worden ontzaad of gerepeld.

Na het rottingproces wordt de vlasstengel herhaaldelijk gebroken (brakelen) en worden vezels en houtdeeltjes gescheiden (zwingelen). Om de vezels effectief te kunnen spinnen, moeten de vezels eerst nog nauwkeurig van elkaar gescheiden worden. Daarom worden ze gehegeld (kammen en kaarden). Voor het spinnen, maken ze de vezels nog eens nat, omdat dit voor de hoogste garenummers zorgt, maar ook het sterkste, gladste en meest glanzende garen voortbrengt.

Het Vlaams Ruraal Netwerk ging op bezoek bij Koen Lambrecht, een landbouwer uit Tielt. Koen is één van de 21 landbouwers die in 2015 gebruik maken van de subsidie van 240 euro per hectare voor 'de teelt van vezelvlas met verminderde bemesting'. Hij beschikt over zo'n zes hectare vezelvlas. Deze subsidie maakt deel uit van de agromilieuklimaatmaatregelen die kaderen in het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de periode 2014-2020

Gebundeld vlas.

(PDPO III). De teelt van vezelvlas heeft een beperkte druk op het milieu en resulteert in een toenemende biodiversiteit. Door de eis om geen stikstofbemesting toe te passen, wordt de druk op het milieu voort beperkt. Koen Lambrecht beschikt over een gemengd bedrijf. Hij houdt mestvarkens, vleesvee en melkvee. Daarnaast teelt hij niet enkel vezelvlas, maar ook aardappelen, spelt, bieten en maïs. Door zoveel verschillende gewassen te telen, spreidt hij het risico van een mislukte oogst. Koen verkoopt zijn vezelvlas aan een vezelvlashandelaar die zelf zo'n 580 hectare vezelvlas bezit. Intussen is Koen al 15 jaar met deze teelt bezig.

Voordelen versus nadelen

“Omdat je het vlas lang kan opbergen, zelfs tot 50 jaar, kan je enorm inspelen op de marktprijzen. Wanneer de prijzen erg laag zijn, hou je het vezelvlas gewoon nog even in de schuur totdat er een goede prijs voor kan worden neergelegd. Bovendien is het een gegeerd product en is er een vrij grote afzetmarkt voor. De grootste afnemers zijn China en steeds meer India. Het vlas dat ikzelf produceer, geraakt steeds verkocht.

De nadelen zijn dat de kennis over vlasteelt van generatie op generatie wordt doorgegeven. Potentiële jonge opvolgers haken meer en meer af. Volledig zelf beginnen met vlasteelt gebeurt zelden, omwille van het feit dat je de kennis van je ouders moet meekrijgen, maar ook omdat de machines

erg duur zijn en het maar na een aantal jaren begint te renderen. Als de teelt tegenslaat, ben je bovendien vrij veel geld kwijt. Dit financieel risico schrikt velen af. Ik heb een gemengd bedrijf en spreid op die manier het risico.”

Toekomst van vezelvlas

“Zoals ik al aangaf, is vlasteelt een risicoteelt. Om de toekomst van het vlas te garanderen, bestaat er in België een Algemeen Belgisch Vlasverbond. Het doel van dit verbond is om “op lange termijn, een levensvatbare en rendabele 'vlas'-gerelateerde activiteit in België te behouden en te versterken”. Mijn vrouw en ik merken wel dat er steeds minder landbouwers beginnen aan vlasteelt of dat het bedrijf wordt stopgezet omdat de kinderen hier niet verder in willen gaan. Ook onze kinderen zijn zeker niet verplicht om verder te boeren. Het zou mooi zijn natuurlijk, maar momenteel gaan de studies voor.”

Meer informatie over de teelt van vezelvlas en hennep kan u onder andere vinden in deze [brochure van Inagro](#)

Tip: Breng eens een bezoekje aan het nieuwe vlamuseum in Kortrijk. Daar zal u merken dat de vlasanijverheid en de Leiestreek nauw aan elkaar verbonden zijn. Meer info: www.texturekortrijk.be

Garen.

GEPLAND IN 2015

23 november: Inspiratienamiddag 'De overheid als partner in lokale voedselstrategieën', Gent

Tijdens deze studiedag willen het Vlaams Ruraal Netwerk, de partners van het Strategisch Platform korte keten en het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO) de lokale besturen inspireren over hoe ze lokale voedselstrategieën kunnen stimuleren en hiervoor kunnen samenwerken met lokale landbouwbedrijven. De doelgroep van deze namiddag zijn beleidsmakers en ambtenaren van lokale besturen.

8 – 13 december: Beursstand Agribex, Brussel

Het Departement Landbouw en Visserij zal van dinsdag 8 tot en met zondag 13 december opnieuw met een informatieve en interactieve stand op de tweejaarlijkse land- en tuinbouwbeurs Agribex staan. U kan onze collega's vinden in Hal 5 van Brussels Expo.

Het Vlaams Ruraal Netwerk zal er opnieuw infoborden verdeelen. Bent u een landbouwer met investeringssteun (VLIF), bent u lid van een Plaatselijke Groep of krijgt u steun in het kader van LEADER of omgevingskwaliteit, haal dan zeker uw gratis informatiebord af aan de infobalie (zolang de voorraad strekt).

11 december: Studievoormiddag Agribex

Op vrijdag 11 december organiseert het Vlaams Ruraal Netwerk een studievoormiddag op Agribex. Meer informatie kan u weldra vinden in de agenda op onze website.

Contact

Vlaams Ruraal Netwerk
Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij
Koning Albert II-laan 35, bus 40, 1030 Brussel
T. +32(0)2 552 77 39
vlaamsruraalnetwerk@vlaanderen.be, www.ruraalnetwerk.be

Colofon

Deze nieuwsbrief werd gerealiseerd door het Vlaams Ruraal Netwerk, in uitvoering van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020 (PDPO III).

Foto cover: gevallen blad op gras.

Foto's © Beleidsdomein Landbouw en Visserij, tenzij anders vermeld.
v.u. Jules Van Liefveringe